

ikke det allermindste i Vejen derfor. Det gør mig meget ondt, at Skrivelsen fra den Forhandlingskommission, der har været nedsat for at tilvejebringe Enighed mellem Kultusministeriet, Krigsministeriet og Kommunen, har gjort et saadant Indtryk paa det ærede Medlem, som om der i denne skulde ligge noget krænkende eller støvende for dette Ting eller Udvalget. Jeg har ikke opfattet det saaledes, og jeg er sikker paa, at de vedkommende Mænd, der have sendt mig Skrivelsen, ikke have tænkt, at dette skulde opfattes saaledes. De have søgt at imødegaa forskellige Indvendinger, der vare fremkomne fra Udvalgets Side, og det maatte jo dog vel siges at være berettiget. — Det er mig oprigtig talt endnu aldeles uforklarligt, hvad man egentlig vil opnaa ved at faa den saakaldte Taksation gennemført over de Arealer, som Kommunen nu ganske vist ejer, men efter denne Omordning faar til fri Raadighed, og over de Arealer, som Kommunen afgiver til Staten. Jeg kan ikke begribe, hvad man egentlig vil opnaa derved. Thi Sagen er jo dog til syvende og sidst den, at disse Arealer, Jællederne, nu ligge hen uden eller saa godt som uden nogen økonomisk Betydning, saa længe Militæretaten beholder sin Ret over dem. Deres Fremtidsværdi opstaar jo kun igennem den Kontrakt, som her foreslaas sluttet, derved, at Servituten paa dem hæves. Den Værdi, der saaledes opstaar, bliver til Fordel saavel for Staten som for Kommunen, og det er ganske overordentlig vanskeligt at faa udtrykt i Tal, hvor stor en Fordel Staten opnaar derved. Man kunde maaske gøre et Forsøg derpaa, men paa den anden Side at faa udtrykt i Tal, hvor stor en Gevinst Kommunen muligvis i Løbet af 100 Aar kan opnaa, det er efter min Formening umuligt. Jeg indser ikke, hvorledes det skulde gøres, thi den Fordel, Kommunen faar, er en Fremtidsfordel, den Fordel nemlig, at den lidt efter lidt kan udlægge Gader og afhænde Terrainer; men naar den kan faa Pengene, hvor hastigt det kan gaa, er der intet Menneske der veed; det kommer an paa Forhold, som man ikke er Herre over, og som man aldeles ikke kan forudse. Hvis Kjøbenhavn, ærlig talt mod min Forventning, skulde gaa frem i samme Forhold, som den er gaaet frem i den sidste Snes Aar, vil den Tid sandsynligvis hurtig komme, da Kommunen kan faa en virkelig Fordel af disse Arealer. Men hvis det gaar langsomt med Fremgangen, som der er størst Udset til, for ikke at tale om, hvis det gaar tilbage, vil det vare mange Tider, inden Kommunen vil faa noget pekuniært Udbytte af disse Arealer. Hvorledes vil man da, naar

man maa være enig i, at ingen kan sige, naar det økonomiske Udbytte vil komme, med nogen som helst Udset til, at der kan komme et praktisk Resultat ud deraf, saa den Fordel taksæret, som Kommunen kan ventes at opnaa, og hvis det ikke er den Taksation, man vil have, veed jeg slet ikke, hvad en Taksation skulde nytte. Thi det er dog det, der skulde afveies mod hinanden, om Kommunen vilde vinde mere end Staten, og det er min Overbevisning, at man nu i dette Øjeblik aldrig vil kunne komme til virkelig at afseje dette, thi det vil maaske først kunne afgøres om 50 til 100 Aar. Nu kunne vi se, at den Overenskomst, som Staten sluttede med Kommunen for en Del Aar siden, hvorved Kommunen fik en stor Del af det gamle Fæstningsterræn, har været til stor Fordel for Kommunen, men i det Øjeblik, den sluttedes, kunde intet Menneske se det, intet Menneske kunde have noget Begeret om, at det virkelig skulde blive til saa stor Fordel. Som Forholdene for Øjeblikket se ud rundt omkring i Europa og ogsaa her i vort Land, har jeg ingen Tro paa, at man kan gøre Regning paa en saadan Fremgang for denne By, som man maaske den Gang kunde have gjort. Jeg mener derfor, at alt Arbejde for en Taksation er spildt. Man faar ikke derved noget virkelig sandt Billede af, hvem der vinder mest, Stat eller Kommune, og hvad gør saa ogsaa det til syvende og sidst til Sagen? Det, som det synes mig at komme an paa, er, at vi maa se, om Staten gennem disse Overenskomster faar et virkelig godt Udbytte af de Rettigheder, som den nu har over Jællederne, og efter min Overbevisning kan jeg ikke se rettere, end at det er en ganske overordentlig Fordel, som hvedes Staten gennem den Overenskomst, som er sluttet med Kommunen. Om det saa i Fremtiden maaske skal vise sig, at Kommunen ogsaa vil faa en betydelig Fordel, skal jeg for mit Vedkommende ingenlunde misunde den det. — For Øjeblikket har jeg ikke nogen Grund til at gaa ind paa selve Forslaget og dets Details eller paa de Indvendinger, som der ellers tidligere er bleven gjort imod Forslaget.

Tauber: Angaaende den finansielle Side af Sagen kan jeg i det væsentlige slutte mig til de Bemærkninger, som fremkom fra det ærede Medlem for Svendborg Amts 6te Valgkreds (Brandes). Igeoverfor det, som den ærede Minister anførte, maa jeg endnu kun gøre opmærksom paa det ejendommelige i, at man har haft 1 Million Kroner eller maaske mere tilovers til Bygningen af et Frilager uden Rigsdagens Be-